

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bila dne 10. t. m. dalmatinska deputacija in je izročila spomenico o žalostnem gospodarskem položaju v Dalmaciji. — V gosposki zbornici je bila vsprejeta postava o razprodajah; v poslanski zbornici pa so dalje razpravljali novi kazenski zakon. V odseku za preosnovo volilnega reda je 11. t. m. govoril naš poslanec gosp. dr. Gregorec. Govor objavimo prih.

Češko. Ono sredo je bila v Pragi ožja volitev v mestni zastop. Mladočehi so sicer napeli vse sile, vendar so zmagali Staročehi. — V Praškem staročeskem društvu predlagal je dr. Matuš, naj zopet deželni zbori volijo državne poslance. Mi se temu odločno protivimo; sicer štajarski Slovenci ne bomo imeli nobenega državnega poslanca!

Štajarsko. Na 13. t. m. so liberalni in nacionalni Nemci sklicali shod vseh občinskih volilcev v Gradcu, naj se izrečejo zoper nameravano krščansko-socijalno društvo ravnotam. Za krščansko socijalne može veljajo tiste postave, kakor za druge državljane; čemu torej ta shod?

Koroško. Naučno ministerstvo je dovolilo za popravo starih spomenikov sv. Florijana in sv. Trojice v Celovcu 2000 gld. Mestni očetje pa so ju mislili kar odstraniti. — Na Bistrici na Rožu so te dni ustanovili nemško pevsko društvo; ali le Slovenci, ali bolje nemškutarji, bodo v tem društvu popevali slavo Nemčiji.

Kranjsko. V Cerknici se je osnovalo »katoliško slov. izobraževalno društvo«. V kratkem bode osnovalni shod. To je prvo katoliško politično društvo na Notranjskem. — V Ljubljani bodo nemčurji s pomočjo vlade bojda zopet izdajali »Laibacher Tagblatt«. Kjer se prepirata dva, tretji veselje ima.

Primorsko. V ministerstvu na Dunaju se je zvedelo, da namestništvo v Trstu ni prepovedalo slovenskega misijona pri Sv. Antonu Novem; ampak namestnik je tržaškemu škofu svetoval, naj se misijon preloži, ker bi utegnil nastati kak šunder med Lahoni in Slovenci. Zaradi tega se bode bržčas v kratkem obhajal ta misijon. Oni, ki se ga bodo resno udeležili, gotovo ne bodo kalili miru.

Ogersko. Pekel je zmagal! Tako bi skoro vskliknili. Na pritisk ministerskega predsednika Wekerla potrdili so cesar tri proticerkvene predloge, torej tudi civilni zakon. Tolaži nas to-le: Le naravne in božje postave so večne, človeške pa ne! — Mladi Košut je te dni zopet govoril, da se bode potegoval za politično in gospodarsko samostojnost in neodvisnost Ogerske; Wekerle pa je proti temu gluhi in nem!

Vunanje države.

Rim. Pred tednom so papež izdali konstitucijo ali ustavno pismo o vshodnih cerkvah. Največje prostosti jim dovoljujejo, le v verskih rečeh naj bodo edine z Rimom. Ako bodo razkolni škofoje to pismo z umom in dobrim srcem prebrali, gotovo bode marsikateri postal katoličan.

Italijansko. Dne 9. t. m. so bili zopet hudi potresi v Reggio v južni Italiji. — Crispi je oistro in pametno odgovoril v poslanski zbornici Barzilaiu, ki ga je vprašal zaradi dvojezičnih napisov v naši Istri. Res, kaj brigajo Italijane naše zadeve? — Bivši minister Giolitti ima vsa pisma, iz katerih so razvidne velikanske goljufije pri banki Romani; ali roka pravice jih od njega ne zahteva.

Francosko. Umrl je Lesseps, ki je ustanovil

sueško družbo in dal prekopat Sueški kanal. L. 1881. pa je ustanovil panamsko družbo, da prekoplje ožino panamsko v Srednji Ameriki. Ali tukaj je s svojimi prijatelji sila veliko milijonov potrošil, delo je ostalo neizgotovljeno, in bil je obsojen v ječo na 5 let. Ni pomislil, da je poštenost največ vredna.

Nemško. Pretekli teden so v Berlinu začeli državni poslanci zborovati in sicer v novem velikanškem državnozbornem poslopju. Ko je predsednik zbornice zaklical »slava« cesarju Viljemu, ustali so vsi poslanci in isto klicali, samo sedem socijalističnih poslancev ni hotelo ustati in cesarju nazdraviti. Zaradi tega se bodo imeli zagovarjati pred sodiščem, ako v to poslanci dovolijo.

Rusko. General Gurko, gouverneur v Varšavi, moral je Varšavo zapustiti. Poljaki mu iz srca želijo srečno pot, ker njim bolj sovražnega guvernerja ali namestnika car ne more poslati. — V tem velikanškem cesarstvu se bojda kmalu uvede občna šolska dolžnost. Strogo pa je ne bodo mogli izvesti, ker je prebivalstvo na mnogih krajih zelo redko naseljeno.

Srbsko. V ponedeljek se je pred beligradskim sodiščem začela pravda zoper Mihala Čebina in tovariše. Zatoženi so, da so hoteli povzročiti prekucijo v Srbiji, prepoditi kraljevo rodovino Obrenovičev in posaditi Petra Karagorgjeviča na srbski prestol. Celó prejšnji ministerski predsednik je večkrat zatrjeval, da so nedolžni, da je vse le podlo obrekovanje; ali ker so zatoženci Milanovi nasprotniki, zato bodo javljne oproščeni.

Turško. Na makedonski tabor se je zbralo 2. t. m. nad 10 tisoč ljudi. Govorilo se je, kake krivice se Bolgarom v Makedoniji godijo, in se sklenilo, da se bodo obrnili do zastopnikov velevlasti, naj ti prisilijo turško vlado, da izvede berlinski dogovor gledé Makedonije.

Azija. Kitajci bi radi z Japonci sklenili mir. Japonci pa se za kar bodi ne bodo dali pogoditi; kajti v kitajski pokrajini Vidžu je nastala prekucija in prvi japonski voj se bliža Fučuju, drugi pa se je napotil proti Peking, glavnemu mestu.

Za poduk in kratek čas.

Kako je Lukovnjakov Tomaž kolero vozil.

Zapisal Žitomir.

(Konec).

Tomažu je postalo tesno pri srcu, ko je videl svojo potovalko brez vsakega uzroka tako strastno hudo, celo s samokresom v roki, pred seboj stati in bolj tiho ter bojazljivo ji odgovoriti:

»Ne vem, kdo si?« »Torej poslušaj, jaz sem — kolera!«

»Ko-le-ra!« izgovarja zlog za zlogom Tomaž in naredi v veliki vznemirjenosti le dva križa, jednega po licu, drugega na prsih. Besede »jaz sem kolera« pretresle so mu mozeg in kosti ter mu omamile dušo. Zato se mu je torej zdela ta ženska tako čudna! Zopet se je spomnil vsega, kar mu je pravil gospod poštar pred par dnevi o veliki, močni góspé, o koléri. Popolnoma je bil prepričan, da stoji res kolera pred njem in da je zdaj napočila njegova zadnja ura. Oh, samo za par trenutkov še jo je mislil prositi, da bi lahko obudil kes čez svoje grehe. A v tem ga nagovori kolera:

»Ali hočeš, da ti plačam?«

»Ne, samo pusti me še živeti!« odgovori hitro Tomaž in se trudi spraviti vse prikupljive poteze v svoj obraz. »Kolera« molči ter ga začne opazovati od pet